

Voordracht RAAP nominatie SIKBeker 2011

Archeologisch onderzoek naar sporen en resten uit de Tweede Wereldoorlog begint in Nederland vanzelfsprekend te worden. Niet alleen heeft het team van RAAP de discussie hierover vorm gegeven, ook hebben zij door diverse onderzoeken, vaak op eigen initiatief en uit eigen middelen, de meerwaarde hiervan aangetoond. Zij hebben getracht alle praktische problemen van dergelijk onderzoek (zoals explosieven, stoffelijke resten, waarderingsystematiek) door samenwerking met deskundigen het hoofd te bieden. Zij evalueren hun eigen onderzoek om duidelijk te krijgen of hun methoden en onderzoeksprocessen KNA-proof uitgevoerd kunnen worden, of dat deze juist bijgesteld zouden moeten worden. Door zich kwetsbaar op te stellen, interdisciplinair en creatief om te gaan met dergelijk complex onderzoek zijn zij de afgelopen jaren grensverleggend bezig geweest.

Grensverleggende WOII-onderzoeken

- Eerste archeologisch onderzoek in concentratiekamp in Nederland (Schute, 2011a en 2011b; Wijnen & Schute, 2010).
- Archeologische begeleiding van vliegtuigbergingen, zoals bij Apeldoorn (Kok, 2010); veldwerk uitgevoerd, rapport in voorbereiding.
- Opstellen van nieuw kader voor waardering van oorlogserfgoed (Kok & Wijnen, 2011).
- Voor de eerste keer Tweede Wereldoorlog tijdslaag verankerd in gemeentelijke archeologische verwachtingskaarten en in gemeentelijk beleid: gemeente Nieuwegein en Vianen.
- Nieuwe vorm van onderzoek: bouwbiografie, onderzoek naar gebruikssporen en materiële cultuur (in verborgen ruimtes) van historische panden met een oorlogsgeschiedenis (Wijnen, 2011).
- Archeologische begeleiding van explosievenopsporing (Schute, 2010b; Kok, 2011).
- Gebiedsinventarisaties van WOII-sporen, zoals Grebbeberg (Kok & Wijnen, 2011) en ook terrein van Duitse luchtafweerstelling bij Arnhem (in uitvoering).
- Inventariseren en analyseren van oude opgravingresultaten in kader van Odyssee-project Begraven Oorlogsverleden, in samenwerking met de VU te Amsterdam.
- Uitdragen van belang van WO2-archeologie door middel van lezingen (o.a. Schute: Fields of Conflict Conference 2011, te Osnabruck; Kok en Schute: Reuvensdagen 2011, 2010; Wijnen, n.a.v. Kruipruimteonderzoek), artikelen (o.a. Kok, 2009), verzorgen van colleges (Kok: Saxion Hogeschool, Deventer) en begeleiden van stagiaires.

Lopende onderzoeken

- Amerongen, archeologische begeleiding munitieopsporing in Duits en Nederlands munitiedepot;
- Apeldoorn, archeologische begeleiding berging Amerikaanse B17 bommenwerper;
- Arnhem, inventariseren sporen Duitse luchtafweerstelling
- Leusden, opgraving stelling op terrein Kamp Amersfoort
- Waddinxveen, inventariseren tankval van de Vordere Wasserstelling

Reeds gepubliceerd

Flokstra, L.M. , 2010. Verslag zoekactie naar vermiste oorlogsslachtoffers in het aardgastransportleidingstrace Epe-Bornerbroek (A-670), KR-013/014. Hengelo-Loofrietweg, Hengelo, provincie Overijssel . *RAAP-overige rapportages*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

Kok, R.S., 2006. Op zoek naar het verborgen verhaal; beschouwingen over de beleving van archeologische terreinen in Nederland. *Archeobrief* 10.3, pp. 4-13.

Kok, R.S., 2010. Archeologie van de Tweede Wereldoorlog in Overijssel. Een verkenning van thema's voor gericht onderzoek. *Overijsselse Historische Bijdragen* 125, pp. 9-46.

Kok, R.S. , 2010. Programma van Eisen Archeologische begeleiding van een vliegtuigberging bij het Kristalbad, Felualaan 29 te Apeldoorn, gemeente Apeldoorn. *RAAP-programma van eisen 887*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

- Kok, R.S.** , 2011. Programma van Eisen Archeologische begeleiding opsporing Conventionele Explosieven op de Amerongse Berg te Amerongen. Gemeente Utrechtse Heuvelrug. *RAAP-programma van eisen 944*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Kok, R.S. & N. Warmerdam & J.A.T. Wijnen**, 2011. Een tankval van de Vordere Wasserstellung. Gemeente Waddinxveen, plangebied 't Suyt. Archeologisch bureauonderzoek naar sporen uit de Tweede Wereldoorlog. *RAAP-notitie 3798*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Kok, R.S. & J.A.T. Wijnen**, 2011. Waardering van oorlogserfgoed. Een inventarisatie en waardering van sporen uit de Tweede Wereldoorlog op de Grebbeberg en Laarsenberg te Rhenen (provincie Utrecht). *RAAP-rapport 2240*. RAAP Archeologisch Adviesbureau , Weesp.
- Schute, I.A.**, 2009. Plangebied fietspad N225, gemeente Rhenen: archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek (kartering en waardering). *RAAP-rapport 1864*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Schute, I.A.**, 2010a. De gietstalen koepelkazematten G16 en G18 op de Grebbeberg, gemeente Rhenen: een archeologisch onderzoek. *RAAP-rapport 2127*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Schute, I.A.**, 2010b. Plangebied Grensmaas, deelgebied Bijwinkel (Borgharen-Itteren), gemeente Maastricht; archeologisch vooronderzoek: een archeologische begeleiding van het explosievenonderzoek. *RAAP-notitie 3518*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Schute, I.A.**, 2011a. Programma van Eisen Archeologische begeleiding t.b.v . Inrichtingswerkzaamheden Kamp Amersfoort, gemeente Leusden. *RAAP-programma van eisen 924*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Schute, I.A.**, 2011b. Loopgraven en stellingen in concentratiekamp Amersfoort, gemeente Leusden: archeologisch onderzoek in het kader van de inrichting. *RAAP-rapport 2220*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Wijnen, J.A.T. & I.A. Schute**, 2010. Archeologisch onderzoek in een 'schuldig landschap': concentratiekamp Amersfoort: gemeenten Amersfoort en Leusden, archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek. *RAAP-rapport 2197*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Wijnen, J.A.T.**, 2011. Kruidend door de Burgerschool: een bouwbiografisch onderzoek. *RAAP-rapport 1234*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.